

Sy-li spěwať,
Pilnje džěłať,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatonk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je,
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokjěw će! F.

Čerbike njedželske łopjeno

W Budyschinje

15. meje 1932

Bauzen

Čswjatkownička.

Ps. 51, 12—14.

Stwoć we mni, Božo, čyřtu wutrobu a daj mi noweho wěšeho ducha. Njesacziřńi mje wot hwojeho woblicza a njewsmi hwojeho hwojateho Ducha wote mnje. Trořhtuj mje sažo je hwojej pomozu a i wjebołym duchom wuhotuj mje! Samjeń.

To je nam wschitkim derje snate słowo; pichetož kóždy krócz, hdyž Bože hwojate wotkasanje wužiwanj, ho tuta modlitwa spēwa, tuta pokutna modlitwa wo noweho wěšeho, hwojateho Ducha, so by hrěšnu wutrobu wobnowil. Staž Bože słónczko wo pschitrodže wonkach se hwojim hwojćlom a se hwojej čjoplotu nowe žiwjenje wubudži, so ho semja runje na hwojatkownym hwojedženju zylu mlódmu nalětnu pychu a kražnosć swobleczena naschmaj woczomaj sjemi, tať tež Boži hwojaty Duch se hwojim hwojćlom čłowjěske wutrobny roshwětluje a wohrěwa, so ho w nich i pólnacžom Božeje hnady a lubosće nowe žiwjenje hiba. Staž hwojćki hwoje lubosne woblicza stajnje na Bože słónczko wobrocza, tať ma ho wěrjazn i hwojemu Bohu, jeho woczi hladatej stajnje na teho Snjesa (Ps. 25, 5), je i Bohom žiwj. To je skutk hwojateho Ducha.

Ma hwojatkownym hwojedženju buch Jesuřowi wuczobnizy i wuleczom hwojateho Ducha na nich Jesuřowi hwojćkojo jezi-njeni, a nam wschitkim chzedža hwojatkki hwojćke pschezo prajic, tať je nam hwojateho Ducha trjeba, so bychmy hwoje wumóženje wot hrěcha a hwojercze psches Jesuřa pólnali. Bóh hwojaty Duch chze nař i Jesuřej dowjescz. Tať je Jesuř hwojim wuczobnikam hwojćki: „Hdyž pať tón trořhtat pschicěz budže, kotrehož ja wam pólnacž budu wot Wótza, tón Duch teje wěrnosće, kiž wot Wótza wuhadža, tón budže hwojćke wote mnje.“ (Jan 15, 26). Tať je hwojaty Pawol piřat: „Ničto njemóže Jesuřej Snjes reřacž, hwojćki psches hwojateho Ducha.“ (1. Kor. 12, 3.) Tať je Luther tjeczi artifel wukładowat: „Ja wěrju, so ja sam

je hwojeho rořuma abo mozy njemóžu do Jesom Šhryřta, mo-jeho Snjesa, wěricz aniz i njemu pschicěz, ale tón hwojaty Duch je mje powoľat, roshwěćit a wukłowjeczit.“ Pólnacze nascheho wumóženja psches Jesuřa, nowe žiwjenje i Bohom je skutk hwojateho Ducha. S Jesuřom je ho stare Čzechelowe hwojćenje dopjelńito: „Ja chzu wam nowu wutrobu dacž, a chzu wam no-weho ducha do wař dacž, a chzu tu kamjěntnu wutrobu i wa-scheho čjěka wjacž, a chzu wam njařnu wutrobu dacž. Ja chzu mo-jeho Ducha do wař dacž, a chzu čjinič, so budžecze wo mo-jich kařnjach hwojćicž a moje prawa džeržecž a po nich čjinič“ (Čz. 36, 26, 27). So bychmy tuteho žohnowanja džělonni byli, mamy hwojćki hwojateho Ducha wot Boha wuprořecž. Wschitke hwojatkowne modlitwy a kěrluřke su wschitak přóřtwy wo dar hwojateho Ducha. A taťka přóřtwa je nasch džeržiczi tekst.

Hdyž tež Dawit wo Jesuřu hwojćke nicžo njewě, dha je tola naschoniť, so móže čłowjek jenož pod wodženjom Božeho Ducha psched hrěchom wobarnowany wotacž. A to je ho na nim na hwojaje wawšnje dopokasato. Tuž móže nam i dobrým pschitka-dom ja naschu hwojatkownu modlitwu wo dar hwojateho Ducha hwojćki so bychmy ja hwojatkowne žohnowanje čyřtu, wěřtu a wje-bołu wutrobu dostali.

Kajka žalostna, kařaza móž je tola hrěch! Nascha wutroba dhwjajala hwojćki templ hwojateho Ducha, Boža hwojatkniža, a hrěch ju womařa a wotkwojeczit. Boži hwojaty duch dhwjajal wo nej bydlieč, a hrěch jeho řrudži a řacžeri. Bohož je hrěch do hwojćki pasorow wřat, teho pať lohko wjazn njepuřcheci. Kiž hrěch wo-beńdže, je hrěcha wotrocž. A kajki je jeho kónz? Dwoje je móžno, pať budže řadwělowacž, pať wo prawym čjazu ho wobrocžicž. Stajnje je to džitw Božeje hnady, hdyž hwojaty Duch nař, kotrychž bě hwojćki duch wodžit, roshwěćit a nam woczi nad naschim hrěchnym řkazenju wocžiti tať, so hwoje wukłowanje wo Božeje hnady pytamy. Šral Dawit je tutón džitw Boži wuhladať. Tutón muž Boži bě hwojćki padnyť. So by Bathřebu ja žomu měť, bě

Uriaša, hwerneho wjednika hwojeho wójika, jeje mandželsteho, skónzowacj dał a tał sđobom pjatu a sčestu kašnju psčestupik. Profeta Nathan bě jemu se hwojim: „Ty hwy tón muž!“ woczi nad tutym hrěchom wotewrik a jeho hweđomnje wubudzik. Nětk psched Božim hđom steji a, dofelž je sprawny, hwo njespjeczi, ale połutny krlusch jaspewa: „Božo, budž mi hnadny po Twojej dobroczi a jahub moje hrěchi po Twojej wulkej hmilnosci. Smyj nje derje wot mojeje skóscze a wuczišczi nje wot mojejo hrěcha. Pschetož ja pošnaju hwoju skóscz a mój hrěch je stajnje pschede nnu“ (Pš. 51, 3—5). Wón tu cziuje, sčtož pošdžišcho Jesuž praji: „Sbóžni hwo czi, kiž hwo czišćeje wutrobny“ (Mt. 5, 8). A wón je tajki njeczišty! Tał njemóže to wostacž. Tuž tej proštwje wo wodacze hwojeje winy tu druhu wo czištu wutrobu a sđobom wo Božeho Ducha pschisamkne: „Stwoř we mni, Božo, czištu wutrobu a daj mi noweho wěšeho Ducha.“ „Stwořicž“ to reka: Nowe stwořenje, kotrež hacž dotal tu njebě, wukonjecž. A to samóže jenož wschedomžny stwořiczel. Tuž hwo Dabit i tutej proštwu na Boha wobroczi; nima mēra, doniž njeje jemu jeho hrěch wodaty. Czištu wutrobu smēje potom, hđyž Boži dobry Duch jeho wodzi, kiž jeho dđerži a hwo jemu wjazy padnyčž abo wobhnyčž njeda, tón wěšty Duch, w kotrehož hweđle pschi kóždym spytowanju Boža hwojata wola jahna psched jeho woczomaj teži, so njemóže hwo wjazy sabludžicž abo hwo jawjescž dacž.

Dabit bě i kralom. Blisťo ležesche, so lisarjo jeho samowichu a jeho hrěchi sa hnadne wudawachu. Ale sprawny, kaskiž je, nima mēra sa hwoje hwođomje doniž njeje se hwojim Bohom

wujednany. Derje cziuje, sčtož by hwoi saštužik. Tehodla stysniwje prošy: „Njesaczišti nje wot hwojeho woblicza a njewsmi hwojeho hwojateho Ducha wote mnje.“ Bjes Boha wschať nje móže žiwny byčž. To by hubještvo bylo, kotrež njeby stjesčž mohł. To je njesbožo, i kotrehož móže jemu jenož Boža pomoz won wupcňacž. Tuž ta proštwu: „Trošchtuj nje jažo se hwojej pomozu a i wješekym duchom wuhotuj nje.“ Tał je hwo Dabit i hrěschneho hubještwa k hwojemu Bohu wrócžo namařal!

Kať musne hwo naschemu czašej nowe hwojatti, — wulecze hwojateho Ducha! Kať wjele je jich tał žiwnyh kaž njeby žadny Bóh w njebešach byl! Kať khroble a njehanbicžiwje bjesbóžni wustupuja, kiž hwo se hwojej njewēru hordža! Ale pschewo hišcze reka: „Na jich plodach dđerbicze jich pošnacž“ (Mt. 7, 16). Nje czište myšle, njepózcžiwosčž, kurwarštvo, njesbožowne mandželstwa, njeporadžene dđerčzi, njehwernošcž, njesprawnosčž, jebanštvo, jawiřcž a hida, kiž hantw bližšeho žiwjenje njehwedomicze skónzuje, to hwo hrošne plody rostlinow, kotrež w masanym bló cze bjesbóžnosčž rostu a jafčēja. Ale sčto je žyle bjes winy, so je i nami tał daloko, tał hluboko dele ichlo? Tuž chze hwojatehowny hwojedžen naschemu czašej Nathanowu hwožbu wopokasacž: „Ty hwo tón muž!“, so bychmy pošnali, so je bjesbóžnosčž korjen nascheho nēczišcheho swontowneho a snutskowneho hubještwa, so bychmy hwo wobrocžili wot hrěschneho pucza a Boha wo dar hwojateho Ducha prošyli, so by nasche wutrobny wuczišcžik, a so bychmy jažo i wješekym duchom wuhotowani na hwoi shonili: „Kotrychž tón Duch Boži wodzi, czi hwo Bože dđerčzi“ (Rom. 8, 14). O hwojaty Ducho, poš wschať k nam! Samjen.

Sswjatkowny hwojedžen.

Hłóž: Wšchindž Božo, Sswjaty Ducho, k nam
Poš, žiwjenje k nam — njebeške,
Kiž Sswjatti saš' my hwojeczimy,
Hđež Bože dđerimy widzimy. —
Hlaj, i njebeš wukhadžesč Ty k nam,
Kiž chzemy rad hicž k njebešam,
Ty jahnosčž, i Boha skhadžaza,
Nam radošcž sbóžnu budžaza.
Halleluja, halleluja!

W Jerusaleme pschischoł Ty
Se schumjenjom kaš wētra hwo.
Hđyž Sswjatkow džen hwo dopjelni,
Dom žyly Ty tam napjelni,
Hđež pošli běchu Anjesowi
Eso w jenej myšli swjasali
Do towarštwa dže sbóžneho
Na hošcza i njebeš — hwojateho.
Halleluja, halleluja!

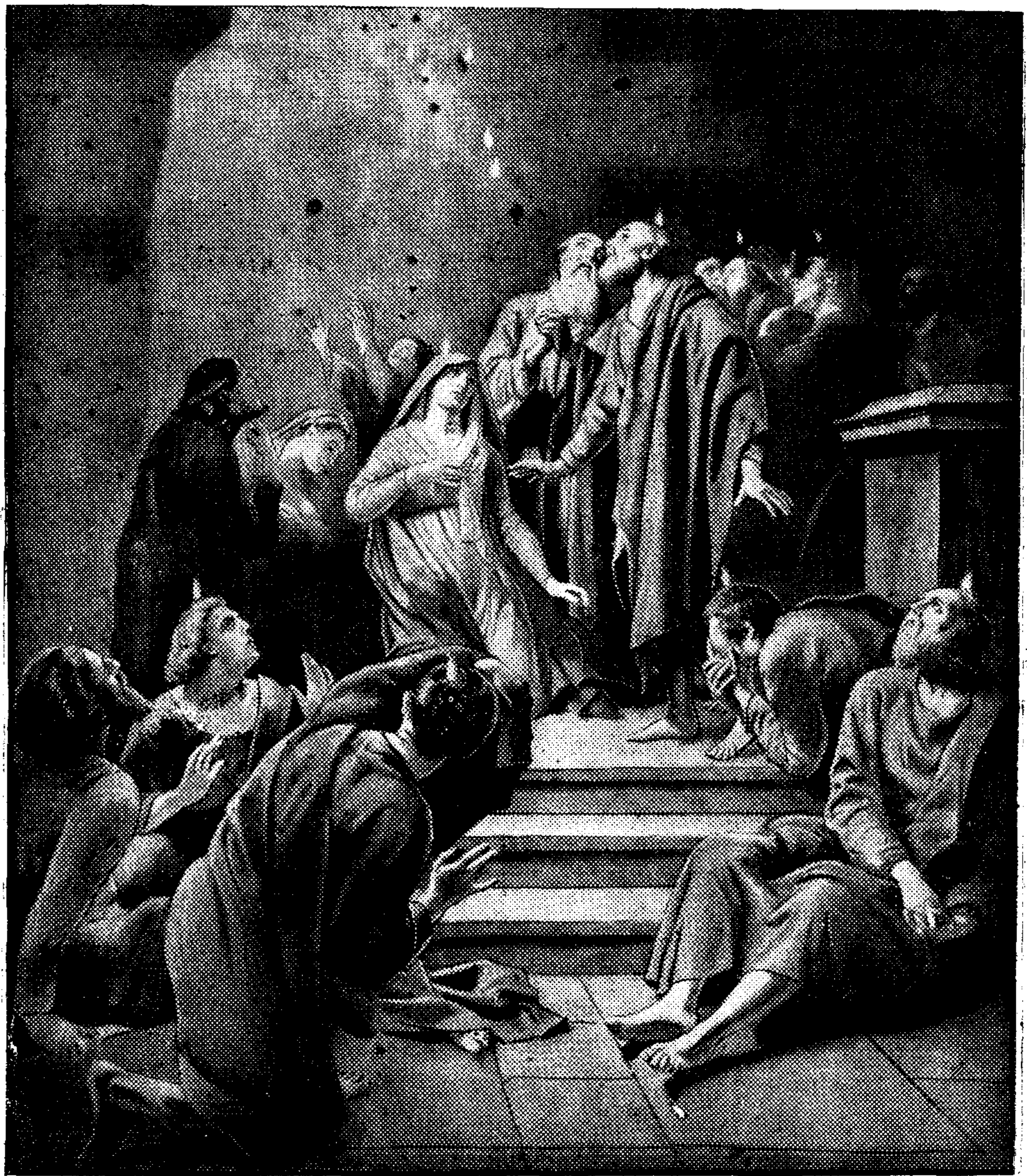
Hđyž hwošecž bě hłóž móžny tam,
Kiž jahnje kliczi k njebešam,
Je smēchalo hwo towarštvo
Wschal luda satorhneneho.
Se spodžiwanjom pytaju
Esei pošnacza pucž k potajnstwu;
Haj, rēcza i wjele rēczemi
Wšches Božoh' Ducha nuczeni.
Halleluja, halleluja!

Žne bohate hwo, Božo, dał,
Esei ludow wjele powołał,
Kiž w cžemnosci hwo khodžike,
Pať nētko k hwođku stanyle.
O Ducho Sswjaty krašnosčze,
Njech je nam Twoje hweđczenje
Trošcht, hwołnosčž, mōž a žiwjenje,
A Twojej hnadny hwojenje.
Halleluja, halleluja!

Wšchindž, hošczo, ty k nam, njebeški,
Kiž powołašch naš k sbóžnosci.
Daj Sbóžnika nam dopošnacž,

Tež stajnje w jeho hwožbje itacž;
Naž wukhwecžuj a kraleštvo
Twar Bože, možny skiczejo

Nam k ryczeškemu bēdženju
A k sbóža pošnom' dohnyču!
Halleluja, halleluja! J. W.

Saſonamafany paradys.

(Bofracžowanje.)

(W 19. cziſtle ma ſa „reformaziſki ſwjedžen“ reſcaž: „džen ſwobodny“.)

Tak bě pſchichoſ 28. džen oktobra; ani wulzy ani mali nje-
wjedžachu kaſ. Wſchitzy ſu jón w dobrej ſtrowoſczi dožiwiſi,
a Wóh tón Snjes da kraſny, ſlónčny džen. Pſchiroda bě ſo,
jako by jón czeſczič chzyla, wobleſta najkraſniſchu ſwjedženſku
pychu. Kaſ ſo blyſchejeſche je wſchěmi barbami. Eſlónčne prubi
wuſchivachu je ſlotom a kraſna njebjeſta módrina bjes mrocžak-
fow ſtejeſche wyſche rjaneho lěža jako we nint pſches ſwjatocžnu
cziſtinu ſaſlincža czebnjene „hijo!“ Pawoſ, Sabolez wotrocžk,
ſawoſta tak na ſwojej cžornjej konjej, kotrejž na wuphſchentym
rjeblowanym woju wjeſeſchtej Martiſchež džeſta, maſe ſchulſte
džeczi a maſeho Daniſchka a ninto tutych wſchelake trěbne wězy.

„Docžafaj, Pawole!“ ſawoſta ſnjes wuczer. „Wly dyrbimny
ſo jeſtaupacž!“

Bohoncež ſadzerža konjej; ſa maſu ſhwilku bě tež hižo cžah
džeczi ſarjadowanu. Wěſtiſt ſehrawaſche ſ papjerjanyimi ſhor-
hoježkami, kotrejž džeczi njeſechu, a pſches lěž ſaſlincža ſ cziſtymi
hloſkami ſpěwanu pucžowanſki ſpěw:

„Bije ſwón ſwobodny!

Cžujecze to, narody?“

Pucž hadži ſo pſches horu. A tute ſu tak cžiche, jako bychu
drěmate. Nětk ſhila ſo do doliny. Tam, na ſkalnej wyſchinje,
ſteji hajnkownja kaž maſa twjerdžiſna. S tjechi ſmahuje trojo-
barbna ſhorhoj ſtrowjo. Maſe wofna, poſne ſwětkow, blyſcheža
ſo kaž debjeſki. — Ma maſym drjewjanym wutwarſku ſtejeſche
ſnjeni Sofija; ſnjes hajnik pſchindže po ſchodže dele, ſ nint jeho
ſtudentaj a jeho mali wujſtojo a jeho ſchtyri pſhy; tute witaja
ſo pſchede wſchěm ſe Schpicžlom a Sahrajom; pſchetož tež tu-
tymaj bě dženſka dowolene, ſo wobdželiež na powſchitkowym
ſawjeſelenju. —

Hdyž budžeja džeczi hdy ſpominacž na to, kaſ ſu kopate
džebowe bėrny, budžeja wone to móž pſchi tym ſapomniež rjany
džen ſwobodny w horach? —

Wón ſo ſapocža ſ modlitwu a ſ wuſpěwanjom ranſcheho
ſerluſcha do druheho ſnėdanja. Seſchdachu ſo ſ njemu na niſke
hryady, kotrejž bėchu do ſchtyriwóžka na rjanej kuzy pſched hajn-
kownju pſchuprawjene. Snjes wuczer pſchepoloži ſwoju rěč, ko-
truž by džecžom w ſchuli mēcž dyrbjat, ſem do tutoho kraſneho
doma ſwobodny. A, kaſ ſo jemu derje rěčjeſche wo tej wulkej
Božej luboſczi, kotraž bě daſa wurwjaſanemu narodej wuſwob-
odženje ſ pomozu wuſwobodzerjow. Rosprawjeſche wo tych wo-
prawdžitych rjeſach, kotrychž dla ſpěwaju:

„Sa ſwobodu ſwojeho naroda,

Wucž ſo czeſpjecž, młoda krej!“

a kotřiž bėchu na bitwiſchěžach ſwoje młode žiwjenje woſtajili.

ſaſpěwachu dvě hymnje, a na poſledku ſaſlincžachu pſches
horu po ſwjatocžnej melodiji ſłowa 129. pſalma; wot 2. hačž
do 4. ſchucžki: „Woni ſu nje huſto cziſchčeli wot mojeje mło-
doſcže; ale woni nje njeſhu pſchemohli. Katarjo ſu na mojim
ſchribjecže worali a ſwoje bróſdy doſhe cžahnyli. Tón Snjes,
kiž prawy je, je poſtronki tych bjesbóžnych pſcherubaſ.“

Hory poſtuchachu. Bě jako bychu chzyle pomhacž. W frónach
jėdlow ſynczeſche to nadobo kaž ſłódka, duſchaza huđſba. Wěſtiſta
ſaduwanje ju popadže a njeſeſche ju ſnadž tam, hdyž ta, ko-
traž bě tutu kraſnu melodiju ſanjeſta, hižo lėta doſho pod ſe-
nej trawu ſpi.

Snjes hajnik a kowar Sabol a woſebje Martiſch džed kó-
cžachu ſnjeſej wuczerjej ruſu. Džed ſo hiſchcže modleſche a potom

ſapocža ſo ſa džeczi tón prawy „džen ſwobodny“. Snjes hajnik
dowjedže je na druhu kuku, pſchepoda jim wulki wjerabz, poſhpa-
ny ſ czeſwjenymi plodami: „Tón je waſch, hólzy! Sabawjecze
ſo ſ nim!“ Lucžka bě ſ džiwinu rženti kaž ſahrodka ſahrodžena.
Tu dyrbjeſche tola w meji a juniju pſchekraſnje byčž! Ale tež
nětkle czeſwjenjachu ſo plody jako granaty. Hólzy ſchcžpachu
ſebi ſchipki. Snjeni Sofija bě jim daſa konopowe nitki a toſte
jehly. S nint cžinjachu ſebi nětk rjecžakſi ſa ſchije a ruzy. Sa
hólzow pleczechu ſ duboweho liſcža wěnzhy, ſo bychu byli pſcheni,
hdyž domoj póndu.

Jako bėchu hólzy je ſchtomom hotowi, pocžinachu ſo pſches
hłowu mjetacž. Snjeſa hajnikowaj ſtudentaj wumyſliſchtaž ſebi
wſchelake rjane hry, paſ ſa wſchě džeczi hrontadže, paſ ſa hólzow
woſebje. Wjeſiſche džeczi ſbėrachu jėdline hable a noſchachu je
Roſtelnez cžeczi pod wſchaty fotoſ, w kotrymž ſo ſ wobjedu gu-
laſch ſ wotwěžeho mjaſa warjeſche. Hólčatka hracijachu „wěnzhy
pleſcž“, „ſhudu babu“ a druhe hry; lěž ſynczeſche jenož tak
ſ jich ſpěwom. Ale ſlyſchecž bėchu tež trubki a piſchcžakſi ma-
tych ſchulerjow, kotřiž bėchu ſebi wſali kije a na nich kaž na ko-
njach jėchachu. Ale nadobo ſatrubi ſnjes hajnik na lěſnym rž-
ku, a to bě ſnamjo ſ wobjedu. Sběžachu ſo, jeſchdachu ſo woſoko
fotoſa kaž zganjo a ſluſchka dyrbjeſche ſo ſa wſchitkich modlicž:
„Pſchindže, Snježe Jeſu, a budž naſch hólčž“.

Botom doſta kóždy wojerſtu ſchlu wotwěžeho gulaſcha, —
ſchle bė ſnjeſej hajnikaj poſcžit kuchac — ſkeje kaſarny; wón
mėjeſche ſa to ſlubjeneho ſajaza, a hejtman, kotryž bě jemu to
dowoliſ, druheho. Sabolowa roſdželi wulkim a maſym ſlowo-
wy tyſanz. Botom ſaſpěwachu: „Mjech Bohu džakuje ſo wotro-
ba wſchěch ludži!“ a ſnjes hajnik wjedjeſche ſchulu, ſo bychu dž-
czi wohladate z. — ſke ſkaly a pródnjenzy. S nich wuczerichu
nochzdyjo ſajazow. Šhudafaj cžerjeſchtaž precž a pſhy ſa nimaj —
ale njedobahnychu jej. Wſchelakeho džiwinneho wohladachu džeczi,
a jako ſo žyle ſahorjene na kuku wrocžichu, ſłodžeſche jim bu-
trowa pomafka tak, ſo bė khlėb bórny ſrumowanu. Ma kónzu bė
džed jim ſlubik, něſchto powjedacž. A tuž ſo ſ jeho nohomaj je-
ſchdachu a ſlėhachu, a wón ſapocža:

(Bofracžowanje ſežebuje.)

Dofynki.

„Macžėrny džen“ je ſaſo nimu. Nuſne, žyle wěcže nuſne
je w naſchim cžahu, ſo ſo poſaže na macž, na ſtarſcheju, na ſwój-
bu a ſwójbne žiwjenje kóždy cžłowjeſ, žly lud. Tu je korjeſt luda
a tu leži ſaſoſt ſboža, wėrneho ſboža ſa žly lud. Ale njeſa-
budžny: „Macžėrne dny“ a druhe podobne njemóžeja a njebu-
džeja móž dozpicž tute ſamery a wotpohladanja, kotrejž cžłowje-
ſojo ſ nimi maja, hdyž cžłowjeſojo njeſwjecža „Bože dny“, —
njedželu a druhe ſwjate dny — Bohu, kotremuž chzedža ſwje-
cžene byčž. A ſaſo nawopaf: Wſchě te wotpohladny, kotrejž cžlo-
wjeſojo chzedža ſ „macžėrny dnjom“ a podobnymi dnjami do-
zpicž, jeli ſo dyrbi to w žiwjenju ſwójby a w žiwjenju luda
ſaſo lėpje byčž, wſchě tute dobre wotpohladny dozpija cžłowje-
ſojo, hdyž wužiwaja te jim wot dawna ſem date „Bože dny“ —
njedželu a ſwjate dny — tak, kaž ſo to Bohu ſpodoba, kotremuž
dyrbja tute dny ſwjecžene byčž a kotremuž dyrbja cžłowjeſojo
ſo na tutych dnjach ſwjecžicž. To rėka ſ druhimi ſłowami: Hdyž
naſch lud žyle ſwoje žiwjenje a ſadzerženje njereformuje a nje-
wobnowi wot dna a ſ najnuſtkowniſcheho, a hdyž ſam ſo a
ſwoje žiwjenje njeſaſoži na to jene, ſchtož je jenicžhy wėrny ſa-
lož wſcheho wėrneho ſboža a žiwjenja, na wėru do Boha, na
Boha ſameho, njedozpije wón ničžo žyle a ničžo trajaze. S ku-
ſkami paſ njeje jemu nětko wjažy pomhacž, hdyž je wſcho hižo
tak roſkuſkowane!

Na pschiklad: Bě Graudi, bě njezdela a „maczereny džen“, a tola stejese tam italski koža zyla hwojba we wschodnym dzele zylu džen. Je to potom džen maczerje? A czechodla wón to njeje? Dofelz njeje Boži džen! A pschi tym pschindze praschenje: Je stara macz jawinowata, jo dzeći ani Božeje czeje dla ani w lubeczi k njej tuton dwójzy wožebity džen njehwjeća? A jažo: Dže jow sweri žebi mtoda macz khrobtojeje wjac, prajic, so je hwoje dzeći wufubtala tak, so wjedza a widza, ka maja Boha czeje a macz lubowacz a ka junu ras jažo bycz žana prawa macz, prawy nan? Rečejazy kećčt „maczerneho dnja“ na blidze sčeri potom jenož na tajkim „maczernym dnju“, na tajkim Božim dnju.

Tych duchow wjele a wschelafich žo jewi nětkle njes nami, kotřiž chzedza pomhacz a mjenja, so móžeja pomhacz. Ale runje w tym žo jewi, ka nujne, ka wulzy nujne je, so hwjeći kóždy jenotliwy, kóžda hwojba hwjatki wopravdže a so je kóždeje wutrobny najnutrišče praschenje a dobropraschenje:

O Sswjaty Ducho, pój wschať k nam,
Bydl we naš i Dwojej hnadu žam!

Bjesbóžni šažudžuja k žmjerći.

Kať nujne bě, so wschnoscz nujowy wufas pschecziwo bjesbóžnym wuda, spósnajemy i powjesczow, kotrež i něsta Königsberg pschikladžeja a wo kotrymž žo nam powě, so žu wěrne.

Tam je nělajki šwajst, kiz žo: „Bund der Gottlosen, Sektion Königsberg“ mjenuje, někotrym wožobam, kotrež tam we ewangelskim žiwjenju něšto płacza, „šažudjenje k žmjerći“ pschipóškat, kotrež je pschecziwo nim wuprajit. Kaž je žo swěsećitko, žu štyri wožoby tajke šažudjenje dostale, a to mandželka pschekupza, kotraž ja mtodžinu džeća a ja žónske bibliske hodžiny wotněwa. Do tutech khodža tež žony kommunistow (!!). Druhi je duchowny měščezanskeho mišijonstwa, kotryž wjele pschedomočuje a tať rosjažnjenje wo wažnych praschenjach tež njes kommunistami rosšerja. Němo tuteju dostajčtej šažudjenje hiščeje jedyn šarať a jena šnježna.

Königsbergste kommunistiske nowiny žo wěso prózujaj, žylu wěž žmješčnu sežinic.

Sašta ewangelska korrespondenza psiche wo tutej žylu na štrožajej naležnoscezi:

Wny mamy ja to, so mamy, njech tež runje njeměnimy, so bychu žo tute šažudjenja wuwjedle, žebi tutu wěž tať wuložic, so tu něšto najšhutnišcho pospyty čini, so by i tajkim hroženjom po ruskim pschikladže wožoby, kotrež wožebje w žyrlwinškim žiwjenju skutkuja, šatraschit. Šamer tutech žmjerčnych šažudženjow njeje drje tať jara čelne morjenje tutech wožobow, ale to, so bychu wóni tute wožoby šnutstownje, na dušchi a na duchu, tať štabili a škonzowali, so dychja hwoje skutkowanje škožic. Wóni chzedza tať wójšto wojowarjow ja Žesufa Šhryšufka a jeho žyrlkej štabic.

So je wulzy nujne, so tam na ranšich mjesach wschitzy, wožebje tež wschnoscz woblěžujaj wschě nělajke jewjenja bjesbóžneho hibanja, njetreba drje žo halle wušběhnyč. A niz jenož tam! Žo žylm kraju na žo tuta šedžblitwoicz nakožowacz, a to čžim bóle nětk po wudatym nujowym wufasu, wo kotrymž žo praji, so poidže pschindze, so by tu dawno hižo dychjal byč.

Žyrlkej a štat.

Nujowy wufas pschecziwo bjesbóžnemu hibanju w Němškej. Wšchnoscz porokowachu hižo dlěhe, so pschecziwo bjesbóžnemu hibanju njewuži „nujowy wufas“, kotryž we wschelafim družim wužiwajče, a to niz jenož wěry a nabožiny dla, ale tež štata dla. Nětk je prezident Hindenburg tajki wufas podpizal. Š njeho podamy tu sežehowaje: — my wosjewimy mjena hny-

dom němizy, so by kóždy pschi druhej škladnoscezi hnydom wjedzať, i kim ma čžinic — „Die Internationale Proletarischer Freidenker (Sitz der Exekutive Berlin)“ a te jej podstajene abo pschisamknjene kommunistiske organizacije „šwobodnosmyšlenych“, wožebje „Der Verband Proletarischer Freidenker Deutschlands einschließlich der Proletarischen Freidenker-Jugend, der Freidenker-Pioniere und der Freidenker-Missionen, sowie der Kampfgemeinschaft Proletarischer Freidenker“ žu je wschěmi jim šluschazymi pschiprawami, tež i džećarjemi jich nakladow we žylej Němškej rospuščene. — Měžaz a wjazy jastwa doštanje jať khlostanje tón, kiz je hiščeje žobustaw tutech organizacijow, kotrež žu po § 1 wufasa rospuščene, abo ja šamer tutech organizacijow skutkuje i tym, so čžisčezerske džeća hotuje, šawjeduje, rosšerja abo na škladže ma, abo tute organizacije na družke wachnje podpjeruje abo šwisti, kotrež organizacije wutworichu, haji. — Wóšla khlostanja i jastwom móže žo tež pjenježne khlostanje wuprajic. — So bě najwjetšchi čžaz, so žo něšto pschecziwo bjesbóžnym hibanju šta, wobšwědžeja powjesczje i něšta Königsberg wo tym, so je „Bund der Gottlosen, Sektion Königsberg“ štyri wožoby, kotrež ja ewangelske žyrlwinške žiwjenje skutkuja, k žmjerći šažudžit.

Šwět ma nětkle wjele šaroscžow, so njewě, šcho prjedy a kať je wschěm do čžišta pschinc. Dwoje pať jón nětkle pschede wschěm trašchi. Nělajki Ruža, wo kotrymž žo praji, so je bludny, je franžowskeho presidenta šatšelit. To je to jene, wo čžimž njelabzy naštrožaza powjescz wokoło žwěta lecžese. To druhe je wěž šwedškeho krala šapalkow. Tu njewě žwět hiščeje tať prawje, šcho i njej šapocžec. Šda žo pať, so budže pschidacz dychječ, so je tu jedyn jenicžki niz jenož jenotliwych, ale žamo štaty a pjenježne wustawy šaglepit a šjebať. A šelko tajkich pschekhwapjenjow a šaroscžow čžaka to hiščeje na naš.

Wschelafe i blisťa a šalofa.

Š Budyščina čžitamy, so žo tam na hru „Jedermann“ hotuja. To je šarodawna hra, kotruž žu něhdy w Božich domach a pschod Božimi domami hrali. Wona je dołhi čžaz byta šabyta; doniz pschod něšto létami jažo k nowemu žiwjenju njewotučzi. Wona ma wjele dobreho w žebi ja kóždeho. Tohodla dže tež tať reka. A ju chzedza tež w Budyščinje pschod Božim domom — Wěchalškim — hrač. Šchtóž měť někať škladnosce, tam dóndž. Tuta hra myšterijow drje kóždemu něšto žobu da.

Š Wuberskeje. Kaš žmy tu wo tym pižali, kať je čžlowjet hordy byť na to, mašchiny twaric, a kať je nětk žyle „pod maščinu“ pschischol, a to tohodla, so je twarit a tworit pschezo něšto nowe a šepsche, so pať je žyle škomdžit abo so je žyle njemóžny byť porujo tomu runje tať jara a derje postup a šštaranje čžlowjetow tworic a radowacz. Š Wuberskeje bu šnate žadanje wyškeho šštojnika, kiz nam tole najdorajnišcho wobštruczi. Wón žebi hurbjenych wobštejnosczow dla žada, so by žo i wožebitym wufasom ššajalo, na žnjach žnjowe mašchiny trebacž.

Š Drježdžanach ma ewangelska žónka mtodžina 22. a 23. meje hwoj ššed a hwjeći i nim 25 létne wobštače hwojeho šwajšta. Tuton šwajst žo nětkle žobu je wschey mozu prózujaj, wotpomhacz šwonšownej a šnutšownej nujy — a tuta šnutšowna je hiščeje wjetšcha hacž tamna — hwojich žobustawow. Žylu Drježdžanski ššed je na to wotměreny, budžicž ewangelsku myšl niz jenož njes mtodžinu, ale dožyla njes ludom. Šchtóž móže šntóžnicž, žo tam wobdželicž, njech to čžini.

Šistowanje. Ša Sswjatu Trojizu? — B. ša 1. po Tr.

Šamolitoj redaktor šarat Wyrzacž wo Nošaczach. — Čžiščez a naklad Šamolitez šhiščiščeje a šhiščiščeje, šap. dr. i wof. ruf. wo Budyščinje. Wušhadža kóždu žobotu a płacz šštwórcžicž 108 pjenježto.